

HIPPOKRATOVA PŘÍSAHA

Sbírka Corpus Hippocraticum přinesla mimo jiné ideu lékařského tajemství, jak je známe dnes. Její součástí je tzv. Hippokratova přísaha.

Přísahu je možné rozdělit na dvě části. Jednou je *příslib sounáležitosti s učitelem* a druhou celkový *slib dodržování pravidel lékařova chování*.

„Přisáhám při lékaři Apollonu, při Hygiei a Panacei, volám za svědky všechny bohy a bohyně, že ze všech sil a s plným svědomím budu plnit tento slib:

Budu si vážit svého mistra v tomto umění jako svých vlastních rodičů, budu se s ním dělit o svůj příjem, budu mu dávat to, čeho bude mít nedostatek, budu pokládat jeho děti za své bratry pokrevné a ze své strany vyučím je v tomto umění bez odměny a bez závazků.

Umožním účast na vědění a naukách tohoto oboru především svým synům, dále synům svého mistra a potom těm, kdo zápisem a přísahou se prohlásí za mé žáky, ale nikomu jinému.

Aby nemocní opět nabyli zdraví, nařídím opatření podle svého nejlepšího vědění a posouzení a budu od nich vzdalovati všechno zlé a škodlivé.

Nehodlám se pohnouti od nikoho, ať je to kdokoliv, abych mu podal jedu nebo abych mu dal za podobným účelem radu.

Nedám žádné ženě vložku do pochvy s tím úmyslem, abych zabránil oplodnění nebo přerušil vývoj plodu.

Svůj život i své umění budu cenit jako posvátné, nebudu dělati operace kamene, a vstoupím-li do domu, vejdu tam pro blaho nemocných, zdržím se všeho počínání nešlechtného, neposkvřím se chlípným dotekem s ženami, muži, se svobodnými ani s otroky.

O všem, co uvidím a uslyším při léčení samém, nebo v souvislosti s ním, zachovám mlčení a podržím to jako tajemství, nebude-li mi dáno svolení k tomu, abych to řekl.

Udržím-li pevně a dokonale věrnost této přísaze, buď mi za to dán šťastný život pro všechny časy, kdybych však se proti této přísaze prohřešil, ať mě postihne pravý opak."

Jiná verze:

Přisáhám při Apollonovi, bohu lékařství, při Aeskulapovi, Hygiei a Panacei i při všech bozích a bohyních a dovolávám se jejich svědectví, že podle svých sil a svědomí budu tuto přísahu a tyto závazky řádně zachovávat. Svého učitele v tomto umění budu ctít stejně jako své rodiče a vděčně mu poskytnu všechno nutné, ukáže-li se toho potřeba; také jeho potomky budu pokládat za bratry a budou-li se chtít naučit tomuto umění, vzdělám je v něm bez nároku na odměnu a jakékoliv závazky. Rovněž umožním jak svým synům a dětem svého učitele, tak žákům, kteří se slavnostně zavázali lékařskou přísahou, aby se podíleli na výuce a přednáškách i celé vědě, jinému však nikomu. Způsob

svého života zasvětim podle svých sil a svědomí prospěchu nemocných a budu je chránit před každou úhonou a bezprávím. Ani prosbami se nedám pohnout k podání smrtícího léku, ani sám k tomu nedám nikdy podnět. Stejně tak neposkytnu žádné ženě prostředek k vyhnání plodu; zachovám vždy svůj život i své umění čisté a prosté každé viny. Neprovedu řez u žádného nemocného, který trpí kameny, ale odevzdám ho mužům v tomto oboru zkušeným. Ať přijdu do kteréhokoliv domu, vejdu tam jen ve snaze pomoci nemocným vyhýbaje se všemu podezření z bezpráví nebo z jakéhokoliv ublížení. Stejně tak budu vzdálen touhy po smyslových požitcích se ženami a muži, jak se svobodnými tak s otroky. Uvidím-li nebo uslyším-li při své lékařské praxi nebo v soukromém životě lidí něco, co by mělo být utajeno, pomlčím o tom a zachovám to jako tajemství.

Budu-li tuto přísahu zachovávat a řádně plnit, nechť je mi dopřáno žít navždy šťastně, požívat úcty u všech lidí a těšit se z plodů svého umění. Jestliže ji však poruším a poskvřím, staniž se mi pravý opak.

Zdroj: Text MUDr. JUDr. Lubomír Vondráček, 23. květen 2001

Per Apollinem Medicum et Aesculapium Hygiamque et Panacēam iūs iūrandō affirmō – et deōs deāsque omnēs testor – mē (quantum vīribus et iūdictiō valuerō) quod nuc iūrō et ex scrīptō spondeō, plānē observātūrum:

Preceptōrem quidem, quī mē hanc Artem ēdocuit, parentum locō habitūrum, eīque cum ad vīctum, tum etiam ad ūsum necessariā grātō animō commūnicātūrum et suppeditātūrum. Eiusque posterōs apud mē eōdem locō quō germānōs frātrēs fore eōsque – sī hanc artem addiscere volent – absque mercede et syngraphā ēdoctūrum. Praeceptiōnum quoque et audītiōnum tōtīus reliquae disciplīnae cum meōs et eius, quī mē ēdocuit, liberōs, tum discipulōs, quī medicō iūre iūrandō nōmen fidemque dederint, participēs factūrum – aliōrum praetereā nēminem.

Vīctūs quoque ratiōnem, quantum facultāte et iūdictiō cōsequī potuerō, aegrīs ūtilem mē praescrīptūrum eōsque ab omnī noxā et iniūriā vindicātūrum. Neque cuiusquam precibus adductus alicuī medicāmentum lēthāle propīnābō neque huius rei author erō. Neque similī ratiōne mulierī pessum subdititium ad foetum corrupendum exhibēbō, sed castam et ab omnī scelere tum vītam cum artem meam perpetuō praestābō. Neque vērō calculō labōrantēs secābō, sed magistrīs eius artis perītīs id mūneris concēdam.

In quancunque autem domum ingressus fuerō, ad aegrōtantium salūtem ingrediar, omnem iniūriae īferendae et corruptēlae

suspīciōnem procul fugiēns, tum vel māximē rērum venereārum cupiditātem ergā mulierēs iuxtā ac virōs, tum ingenuōs cum servōs.

Quae vērō inter cūrandum – aut Medicīnam minimē faciēns – in commūnī hominum vītā vel vīderō vel audierō, quae minimē in vulgus efferrī oporteat, ea arcāna esse ratus silēbō.

Hoc igitur iūs iūrandum sī religiōsē observārō ac minimē irritum fēcerō, mihi liceat cum summā apud omnēs exīstimātiōne perpetuō vītā dēgere et artis ūberrimum frūctum percipere. Quodsī illud violāverō et pēierāverō, contrāria mihi contingant.